

<div><div>MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG</div><div></div><div>ÉPÍTÉSÜGYI ÁGAZATI SZABVÁNY</div></div>	<div>MUNKAVÉDELEM</div> <div>Építőipari gépek Kiegészítő biztonságtechnikai követelmények</div>	<div>MSZ–04 963/2–87</div> <div>T 58</div>
<div><div>Охрана труда. Машины строительные. Дополнительные требования по технике безопасности</div><div>LABOUR-SAFETY Machines for the construction industry. Special safety-requirements</div></div>		
<p>Az állami szabványok hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 5-12. §-ai tartalmazzák.</p> <p>A KGST-szabványoknak és a magyar állami szabványoknak a külkereskedelemben való alkalmazását a külkereskedelmi miniszter és a Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke a 12/1978. (KkÉ. 14.) KkM-MSZH számú együttes utasításban szabályozta. Az utasítás hatályát a szervezetekre a 8/1978. (X. 28.) KkM számú rendelet terjesztette ki.</p> <p>A szabványban szereplő megjelöléseket, rajz- és betűjeleket, megnevezéseket, minőségi osztály megjelöléseket, valamint a szabványban meghatározott fogalmakat csak az állami szabványban meghatározott értelemben szabad használni, abban az esetben is, ha a szabványtól való eltérés egyébként nincs engedélyhez kötve [19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 11.§].</p> <p>E szabvány alkalmazása kötelező*, előírásaitól eltérni az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium engedélyével szabad.**</p> <p>E szabvány tárgya az MSZ–04.161/2 1–6 főcsoportjaiba tartozó építőgépek és berendezések (továbbiakban: gép) olyan, az MSZ–04–963/1 szabványt kiegészítő biztonságtechnikai követelményei, amelyeket nem tartalmaznak a gépre vonatkozó más szabályozó előírások.</p>		
<div>TARTALOM</div> <div><div><div>1. Fogalom meghatározások</div><div>2. Építőipari földmunkagépek</div><div>3. Betonkeverő gépek</div><div>4. Anyagtárolók, -fogadók, adagolók, mérlegek</div><div>5. Törő-, őrlő-, osztályozó berendezések</div><div>6. Betonacél-megmunkáló gépek</div><div>7. Folyamatos működésű szállítóberendezések</div><div>8. Alapozó gépek</div><div>A szövegben említett magyar állami szabványok</div><div>A szövegben említett jogszabályok</div></div><div><div>2</div><div>2</div><div>3</div><div>3</div><div>3</div><div>4</div><div>5</div><div>5</div><div>7</div><div>7</div></div></div>		
<div><div><div>* Az állami szabványok hatályára vonatkozó szabályokat a szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT sz. rendelet 5–12. §-a tartalmazza.</div><div>** Az eltérési engedélyek iránti kérelmeket az ÉVM Fejlesztési Főosztálynak címezve az Építésügyi Szabványosítási Központ (1502 Budapest, Pf. 69.) kell benyújtani.</div></div></div>		
<div>A jóváhagyás ideje: 1987. március hó</div>	<div>A hatálybalépés időpontja: 1987. szeptember 1.</div>	

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Az **MSZ-04-963/1.** szabvány szerint, továbbá e szabvány alkalmazása szempontjából:

1.1. *Építőipari földmunkagép*

az **MSZ-04-161/2.** szabvány 1. főcsoportjába sorolt gép a 18. és 19. gépcsoportok kivételével.

1.2. **Betonkeverő gép** az **MSZ-04-161/2.** szabvány 21. és 22. gépcsoportjába sorolt gép.

1.3. **Anyagtárolók, -fogadók** az **MSZ-04-161/2** szabvány 23., **adagolók** és **mérlegek** a 24. gépcsoportjába sorolt gépek.

1.4. **Törő-, örlő-, szárító- és osztályozó berendezések** az **MSZ-04-161/2.** szabvány 25. és 26. gépcsoportjába sorolt gépek.

1.5. **Betonacél-megmunkáló gépek** az **MSZ-04-161/2.** szabvány 27. gépcsoportjába sorolt gépek.

1.6. **Folyamatos működésű anyagszállító gépek** az **MSZ-04-161/2.** szabvány 37., 38. és 39. gépcsoportjába sorolt gépek, valamint

- a szállítószalagok*
- a serleges elevátorok**
- a függőkonvektorok***
- a görgőpályák****

1.7. Alapozógépek az **MSZ-04-161/2.** szabvány 51. gépcsoportjába sorolt gépek.

2. ÉPÍTŐIPARI FÖLDMUNKAGÉPEK

2.1. *Dokumentáció*

Ha lánctalp a menetelőmű, akkor az állékonyság szempontjából számításba vett billenőeleket (beméretezett rajz) adja meg az üzemeltetési dokumentáció.

2.2. *Veszélyes és/vagy ártalmas termelési tényezők elleni védelem*

2.2.1. Az erőgép leállása esetén a felemelt géprész süllyedése ne haladja meg az 1 mm/s értéket.

Jelenleg: ***MSZ-05. KGST 1332**
 ****MSZ-05. KGST 1334**
 *****MSZ-05. KGST 2332**
 ******MSZ-05. KGST 3006**

2.2.2. A munkavégző szerelések a gép tartozékát képező szerszámkészlettel az előírt súly- és erőnormák (OR-OS) betartása mellett legyenek átszerelhetők.

2.3. *Kollektív védőeszközök*

2.3.1. A munkaszerelék akaratlan működését műszaki berendezéssel kell kizárni.

2.3.2. A vontatóról lecsatolt, egyébként lebillenő géprésznek legyen beállítható és felhajtható kitámasztólába, ha tömege $M = 120$ kg.

2.3.3. A tömörítő hengerre feltapadt anyag vagy tárgy beszorulását a henger és az alvázkeret közé műszaki berendezéssel kell megakadályozni.

2.3.4. A munkavégzés során rendszeresen emelkedő-süllyedő mozgású géprész akaratlan süllyedését műszaki berendezéssel kell meggátolni.

2.3.5. A gép veszélymentes szállítása céljából az akaratlan kilendülés ellen minden elforgatható és veszélyesen kinyúló géprésze legyen az alvázhhoz rögzíthető (pl. kotrónál a forgó felsőváz).

3. **BETONKEVERŐ GÉPEK**

3.1. *Kollektív védőeszközök*

3.1.1. Az anyagfelvonó puttonnyal rendelkező gép puttonyának akaratlan lezuhanásából eredő veszélyt meg kell akadályozni.

3.1.2. Legyen a gépnek vészleállítást eredményező "KI" kapcsolója és az kezelőállásból elérhető legyen.

3.1.3. A felől nyitott kényszerkeverő gépeket el kell keríteni, vagy személyek akaratlan beesését, benyúlását kizáró felső rácsoszattal kell ellátni.

3.1.4. Ha a keverendő anyagok valamelyike, vagy a kész keverék veszélyes vagy egészségre ártalmas, akkor zárt rendszerűvé kell kialakítani a gépet. Ekkor a zárófedelek kinyitása állítja le a gépet.

4. **ANYAGTAROLÓK, -FOGADÓK, ADAGOLÓK, MÉRLEGEK**

A gép terhelhetőségét felirattal kell feltüntetni.

5. **TÖRŐ, ÖRLŐ ÉS OSZTÁLYOZÓ BERENDEZÉSEK**

5.1. *Kollektív védőeszközök*

5.1.1. A gépet minden kiszolgálóhelyén vészleállítóval kell ellátni.

- 5.1.2. A törő- és őrlőgép adagoló garatja legyen legalább 800 mm-rel kiemelt a karbantartó, ellenőrző pódium járófelülete felett.

6. BETONACÉL-MEGMUNKÁLÓ GÉPEK

6.1. A dokumentáció

A rotációs betonacél-egyengető gép dokumentációja tartalmazza gyors forgásából eredő megengedett mechanikai feszültséget, a húzógyűrűk kirepülését megakadályozó csavarok minimálisan becsavarandó menetszámát, a motor kritikus fordulatszámát és a védőburkolat megengedett adatait.

6.2. A veszélyes és/vagy ártalmas termelési tényezők elleni védelem

Az egyengető-, vágó- és csavarógépekből kikerülő acélszalak olyan módon hagyják el a gép termelőterét, hogy azok a nem tiltott helyen és módon közlekedőket ne veszélyeztessék.

6.3. Kollektív védőeszközök

- 6.3.1. A betonacél-tekerceket tartó motollá(ka)t a géptől elkülönítetten kell telepíteni.

- 6.3.2. Mindegyik motollának legyen önfékező szerkezete az acéltekercs rugózásából eredő megfutas kiküszöbölésére .

- 6.3.3. A motolláról lefutó szál kicsapódásának károsító hatása ellen védeni kell a gép mellett megengedett módon közlekedőket.

- 6.3.4. A rotációs egyengetőgép rotorának védőburkolata legyen ellátott kinyitásakor a rotort forgató motort leállító kapcsolóval.

- 6.3.5. A lábkapcsolóval működtetett gép kapcsolóját az akaratlan működtetés ellen biztosítani kell.

- 6.3.6. A gép veszélyes termelési terén kívül kapcsolót kell elhelyezni.

- 6.3.7. A folyamatosan működő, kézi etetésű vágógépet el kell látni az akaratlan benyúlás elleni védelemmel.

- 6.3.8. A huzalfeszítő gépet el kell látni:

- a feszítőerőt mérő műszerrel;
- a huzalszakadás esetére a környezetet védő eszközökkel;
- a feszítőfej kivágódása esetére a környezetet védő burkolattal;
- a gép veszélyes termelési terét meghatározó és a feszítés közbeni ott-tartózkodást megtiltó felirati táblával.

7. FOLYAMATOS MŰKÖDÉSŰ SZÁLLÍTÓ BERENDEZÉSEK

7.1. Dokumentáció

A gép anyagáramlási terve legyen a dokumentáció része.

7.2. A kollektív védőeszközök

Ha anyagszállítás vagy személyközlekedés útja keresztezi a gépet, akkor a biztonságot megfelelő védelmet nyújtó átjárókkal kell biztosítani.

7.3. Ergonómiai követelmények

A gép kézi munkavégzési helyein (pl. válogatás) legyen a munkaszint legalább 800 mm magasságban a padlószint felett.

7.4. Feliratok, szín- és alakjelek

Azt a munkaterületet, ahonnan a gép kinyújtott karral elérhető, veszélyes működési térnek kell tekinteni. Ide az üzem közbeni belépést felirati táblával kell eltüntetni, vagy a gép veszélyes részét burkolni kell.

7.5. Az előre látható elváltozásokból és zavarokból eredő veszélyek és/vagy ártalmak elhárítása

7.5.1. A váratlan energiakimaradás esetén a szállított anyag visszaáramlását meg kell akadályozni (pl. fékkel).

7.5.2. Váratlan és tartós energiakimaradás esetén a szállított anyag legyen eltávolítható a gépről (gépből), ha az ottmaradása különben veszélyhelyzetet okozhat.

8. ALAPOZÓ GÉPEK

8.1. A kollektív védőeszközök

8.1.1. A gépállványon dőlést jelző libellát kell alkalmazni.

8.1.2. Az állványellensúlyok veszélytelen emelését, rakodását méretezett és szakszerűen kivitelezett emelőfülek tegyék lehetővé.

8.1.3. Az állványon a verőkos felső véghelyzetét határoló végálláskapcsolót kell elhelyezni.

8.1.4. Csatornában, aknában mozgó, a felszínről mozgatott munkaszerelek helyzetmeghatározását műszaki berendezéssel biztosítani kell.

8.2. Feliratok, szín- és alakjelek

- 8.2.1. A verőkost emelő kapocsban maradó módon fel kell tüntetni a gyártója jelét és a kapocs teherbírását.
- 8.2.2. A verőkoston maradandó módon fel kell tüntetni annak tömegét.
- 8.2.3. Az állványon fel kell tüntetni a verőkös engedélyezett tömegét és legfelső helyzetét.

A SZÖVEGBEN EMLÍTETT MAGYAR ÁLLAMI SZABVÁNYOK

MSZ szabványok D86/b szakcsoportja. Daruk

Ágazati szabványok

MSZ-05. KGST 1332	Szállítószalagok. Főbb paraméterek és méretek
MSZ-05. KGST 1335	Serleges elevátorok. Főbb paraméterek
MSZ-05. KGST 2332	Görgőelemes szállítópályák fő jellemzői
MSZ-04-161/2	Építőipari gépek. Kódrendszer
MSZ-04-963/1	MUNKAVÉDELEM. Építőipari gépek Általános biztonságtechnikai követelmények

A SZÖVEGBEN EMLÍTETT JOGSZABÁLYOK

OR-022	Emelőgépek balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabálya 1/1978. (I. 28.) ÉVM-KGM-KPM sz. eu. rendelet
--------	---

Szabványkiadvány (Szabvány, Műszaki Irányelvek) alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg helyesbítése, módosítása, kiegészítése, hatálytalanítása (visszavonás). Az állami szabványkiadványok érvényességében beálló minden változás megjelenik a Szabványügyi Közlönyben.

A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó - az építésügyi ágazati szabványkiadványokra vonatkozó - módosító indítványokat, megfelelő indoklással az Építésügyi Szabványosítási Központhoz kell beküldeni (1502 Budapest, Pf. 69. Budapest XI., Diószegi út 37.).

Az építésügyi ágazati szabványkiadványok az Építésügyi Tájékoztatási Központ boltjában (1400 Budapest, Pf. 83, Budapest VII., Rumbach Sebestyén utca 15/a), valamint a Szabványboltban (1431 Budapest, Pf. 162. Budapest VIII., Üllői út 24.) vásárolhatók meg.